

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/61/2020
Identifikačné číslo spisu: 7807206734
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7807206734.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: FUX Ipari, Szolgálató és Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság, so sídlom v Miskolc, Besenyői u. 8, Maďarská republika, zapísaný v Ceg0105 Mediator 5.1., Borsod-Abaúj-Zemplén Župy, Obchodný register 3542 Miskolc, Fazekas u. 2, č.vl.: 05-10-000350, zastúpeného JUDr. Mikulášom Buzgóm, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20, proti žalovanému: MARSTEEL spol. s r.o., so sídlom v Košiciach, Kostrova 3, IČO: 36 573 531, zastúpeného JUDr. Mariánom Vojčíkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Mäsiarska č. 3., o zaplatenie sumy 7.262,78 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/33/2018-803 z 25. októbra 2018 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/33/2018-803 z 25. októbra 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 36Cb/81/2008-755 z 1. decembra 2017 žalobu v plnom rozsahu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia 7.262,78 eur s prísl., titulom neuhradenia kúpnej ceny za predaj tovaru. Uviedol, že medzi stranami sporu bola ústnou formou uzavretá kúpna zmluva, podľa ktorej žalobca ako predávajúci predal žalovanému ako kupujúcemu v období mesiaca júl 2007 tovar v hodnote 1.227,28 eur a v období mesiaca august 2007 tovar v hodnote 4.765,02 eur a 580,00 eur. Na uhradenie kúpnej ceny vyzval žalobca žalovaného faktúrou č. 2007/003606 z 23.7.2007, splatnou 7.9.2007 na sumu 1.227,28 eur, fa. č. 2007/004236 z 27.8.2007 (správne má znieť 24.8.2007 - poznámka odvolacieho súdu), splatnou 27.9.2007 na sumu 4.765,02 eur a fa. č. 2007/04244 z 27.8.2007, splatnou 27.9.2007 na sumu 580,00 eur. Žalobca ako výrobca a žalovaný ako obchodný zástupca uzatvorili 29.3.2004 Zmluvu o obchodnom zastúpení, podľa ktorej žalovaný od 1.4.2004 vykonával výhradné obchodné zastúpenie pre územie SR a ČR. Táto zmluva bola uzavretá ohľadom obchodného zastúpenia pri predaji produktov vzdušných vedení

(izolované vzdušné vodiče, voľné vodiče hliníkové a acal /hliníkovno ocelové/), a tiež uzemňovacie káble. Zmluvné strany si pre porušenie svojich povinností podľa tejto zmluvy dohodli zmluvné pokuty vo výške 25.000,00 eur (bod I.6. a II.4. zmluvy). V bode IV.3. zmluvy sa účastníci dohodli, že v prípade sporu je na prerokovanie sporu príslušný súd podľa sídla výrobcu a v bode IV.6. zmluvy sa účastníci dohodli, že tento vzťah sa riadi maďarským právnym poriadkom. Dňa 27.2.2005 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 08042005, dňa 29.4.2005 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 29042005, dňa 3.1.2006 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 09012006, dňa 28.2.2006 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 28022006, dňa 20.6.2006 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 20062006, dňa 25.8.2006 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 25082006, dňa 25.9.2006 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 25092006, dňa 27.4.2007 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 24042007, dňa 29.6.2007 uzavreli žalobca a žalovaný Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 29062007. Predmetom všetkých týchto dohôd bolo započítanie vzájomných záväzkov a pohľadávok medzi účastníkmi konania a tieto dohody neboli zo strany žalobcu podpísané priamo jeho štatutárom (István Barkóczi), ale zrejme jeho zamestnancami. Dňa 16.12.2007 bola vyhotovená Dohoda o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 16122007, pričom došlo ku započítaniu pohľadávok žalobcu uplatnených v tomto súdnom konaní v celom rozsahu. Dohody o započítaní zo dňa 24.4.2007 a zo dňa 29.6.2007 podpísal rovnaký zamestnanec ako podpísal aj Dohodu o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 16122007 zo dňa 16.12.2007.

3. Uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie predchádzal rozsudok č. k. 36Cb/81/2008-502 z 26.9.2012, v ktorom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Krajský súd v Košiciach rozhodnutím sp. zn. 3Cob/262/2012 z 30.7.2013 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Následne bol rozsudok odvolacieho súdu na základe dovolania podaného žalobcom rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. k. 4Obdo 66/2013-588 z 30. septembra 2014 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. V rozhodnutí dovolací súd uložil odvolaciemu súdu pri posudzovaní platnosti Dohody o zápočte vychádzať aj zo z. č. 4/2006 o obchodných spoločnostiach maďarského právneho poriadku, taktiež vyriešiť otázku oprávnenosti pohľadávok žalovaného, posúdiť námietku žalobcu ohľadom procesného postupu súdu pri hodnotení dôkazu súkromnou listinou, ako aj ďalšie námietky hmotnoprávneho, či procesnoprávneho charakteru vznesené žalobcom v jeho odvolaní, ktoré zostali odvolacím súdom nezodpovedané, resp. boli vyhodnotené ako právne bezvýznamné, pričom ich bezvýznamnosť odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia nijako nevysvetlil. Po zrušení rozsudku odvolacieho súdu dovolacím súdom Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 3Cob/218/2014-600 zo dňa 31.7.2015 rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 36Cb/81/2008-502 z 26.9.2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie bolo uložené v ďalšom konaní posúdiť námietku žalobcu spočívajúcu v tom, že Dohoda o zápočte strán sporu zo dňa 16.12.2007 je neplatná s ohľadom na existenciu špeciálneho zákona č. 4/2006 o obchodných spoločnostiach, ktorý je špeciálnym zákonom k maďarskému Občianskemu zákonníku. Žalobca konkrétne namietal, že Dohodu o zápočte zo dňa 16.12.2007 mohol za žalobcu podpísať iba jeho štatutárny orgán, taktiež s námietkou žalobcu, že žalovaný nešpecifikoval ktorá jeho pohľadávka alebo jej časť zanikla, ako aj s ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní žalobcu.

4. V novom rozhodnutí (rozsudok č. k. 36Cb/81/2008-755 z 1. decembra 2017) súd prvej inštancie v prvom rade riešil otázku právomoci a príslušnosti súdov SR na konanie v tejto veci, ako aj otázku, aký právny poriadok má byť použitý na posúdenie žalobou uplatneného nároku žalobcu, keďže žalobca má sídlo v Maďarskej republike a žalovaný má sídlo na území Slovenskej republiky, čiže ide o konanie s cudzím prvkom. Citujúc čl. 1 bod 1, čl. 2 bod 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, dospel k záveru, že žalovaný má sídlo na území Slovenskej republiky, preto je daná právomoc súdov Slovenskej republiky na konanie v tejto veci.

5. Námietku žalobcu, že o protinávru podľa dohody účastníkov konania môže konať maďarský súd podľa sídla žalobcu, súd prvej inštancie vyhodnotil ako neopodstatnenú, pretože žalovaný v rámci tohto konania nepodal protinávru, ale iba vzniesol kompenzačnú námietku v rámci prebiehajúceho súdneho

konania, ohľadom nároku žalobcu na zaplatenie kúpnej ceny. Dohoda o príslušnosti maďarského súdu je súčasťou iného vzťahu medzi účastníkmi konania, konkrétne vzťahu na základe Zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 29.3.2004.

6. Podľa vyjadrenia žalobcu sa strany sporu dohodli, že rozhodným právom pre ich kúpne zmluvy je maďarský právny poriadok. Aj bez absencie tejto dohody možnej podľa čl. 3 bodu 1 Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rímsky dohovor) na základe čl. 4 bod 1 písm. a/ príslušného dohovoru sa príslušný vzťah spravuje právnym poriadkom Maďarskej republiky a preto je potrebné nadaný vzťah aplikovať príslušné ustanovenia Zákona č. IV. z roku 1959 o Občianskom zákonníku (ďalej len „Maďarský Občiansky zákonník“).

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia (§ 1 ods. 1, § 205 ods.1, § 219 ods. 1, 2, § 220 ods. 2, § 365 ods. 1, § 296 ods. 1, 2, § 298 ods. 1, § 301/A ods. 2 a ods. 3 Maďarského Občianskeho zákonníka ako aj § 147 ods. 2 CSP) súd prvej inštancie doplnil dokazovanie v zmysle zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach a mal za preukázané, že medzi stranami sporu vznikli záväzkovo právne zmluvné vzťahy, konkrétne kúpne zmluvy, podľa ktorých žalobca predal žalovanému tovar a žalovanému vznikla povinnosť za tento tovar zaplatiť kúpne ceny v dohodnutej výške, pričom žalobca vyzval žalovaného na uhradenie kúpnych cien svojimi faktúrami. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný svoj záväzok titulom zaplatenia touto žalobou uplatnených nárokov na zaplatenie kúpnych cien v plnom rozsahu splnil, a to zápočtom možným podľa § 296 ods. 1, 2 Maďarského Občianskeho zákonníka.

8. Podľa súdu prvej inštancie k zápočtu preukázateľne došlo konaním žalovaného, ktorý v rámci tohto súdneho konania ako prostriedok svojej procesnej obrany namietal voči pohľadávkam žalobcu uplatneným v tomto konaní započítanie svojich pohľadávok (t. j. faktúry č. 223607, č. 223107, č. 333207, č. 332707, č. 332507, č. 440507). Na pojednávaní 27.9.2016 svedkyňa žalobcu (B. S.) potvrdila, že všetky faktúry žalovaného uvedené v dohode zo 16.12.2007 (okrem faktúr č. 332507 a č.440507) boli opodstatnené. Žalovaný na svoju obranu namietal započítanie svojich opodstatnených faktúr (č. 223607 na sumu 9.225,00 eur, č. 223107 na sumu 3.130,00 eur, č. 333207 na sumu 4.672,51 eur, č. 332707 na sumu 3.424,76 eur, účastníkmi, čo bolo preukázané predložením ďalších 9 dohôd o zápočtoch. Navyše žalobca spochybnil platnosť predmetnej Dohody o zápočte zo 16.12.2007 až takmer po uplynutí 1 roka, od kedy mu súd predmetný listinný dôkaz doručil.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo podľa názoru súdu prvej inštancie pre rozhodnutie vo veci samej nepodstatné zisťovanie skutočnosti, či bola Dohoda o vzájomnom započítavaní pohľadávok č.16122007 zo 16.12.2007 uzavretá platne alebo nie.

10. Súd prvej inštancie napriek vyššie uvedenému považoval za potrebné k veci uviesť, že námietku žalobcu, že predmetnú zmluvu (dohodu o zápočte) nepozná, a že ju nepodpísal štatutárny zástupca žalobcu, onačil za neopodstatnenú. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 220 ods. 2 Maďarského Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, obmedzenie kompetencie zamestnancov a spoločníkov voči tretej osobe je neúčinné. Z uvedeného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že aj keby príslušný zamestnanec žalobcu nemal podľa jeho interných predpisov oprávnenie takúto dohodu podpísať, tak táto dohoda je pre žalobcu aj napriek tomu podľa § 219 ods. 1, 2 Maďarského Občianskeho zákonníka záväzná. Na tejto skutočnosti nič nemení ani žalobcom namietaná existencia špeciálneho zákona č. 4/2006 platného v Maďarsku, ktorý ako je zrejmé nevylučuje platnosť § 219 ods. 1, 2 Maďarského Občianskeho zákonníka. Preto sa predmetná námietka žalobcu javila súdu ako účelová aj vzhľadom na to, že obdobné vzájomné započítavanie pohľadávok účastníkov konania bolo bežnou praxou medzi účastníkmi, čo bolo preukázané predložením ďalších 9 dohôd o zápočtoch. Navyše žalobca spochybnil platnosť predmetnej Dohody o zápočte zo 16.12.2007 až takmer po uplynutí 1 roka, od kedy mu súd predmetný listinný dôkaz doručil.

11. Zo svedeckej výpovede zamestnankyne žalovaného pani B.U. D. na pojednávaní 5.9.2017 bolo zistené, že ona ako osoba, ktorá za žalovaného vyhotovovala predmetný zostatok pohľadávok za rok

2007 voči žalobcovi ku dňu 4.2.2008 nemala vedomosť o tom, že medzičasom došlo k započítaniu týchto pohľadávok. Uviedla, že ona nemala na starosti vyhotovovanie dohôd o zápočtoch a o týchto veciach sa dozvedela až neskôr od iných zamestnancov žalobcu. Uvedené tvrdenie súd považoval za možné, pričom však s ohľadom na obranu žalovaného v rámci tohto konania, nepovažoval verifikovanie tejto účtovnej chyby za podstatné.

12. Čo sa týka nároku žalobcu na úrok z omeškania vo výške 14,25 % z dlžnej sumy ročne od 28.9.2007 do zaplatenia, súd prvej inštancie uznal, že žalovaný sa až do okamihu účinnosti započítania pohľadávok dostal do omeškania so zaplatením dohodnutých kúpnych cien, avšak nárok žalobcu na takto uplatnený úrok z omeškania označil za neoprávnený, aj keď inak podľa § 301/A ods. 2 Maďarského Občianskeho zákonníka takýto nárok žalobcu je daný. Podľa súdu prvej inštancie sú úroky z omeškania podľa ust. § 301/A ods. 3 Maďarského Občianskeho zákonníka splatné uplynutím 30 dní od doručenia platobnej výzvy (faktúry) žalobcu. Žalobca však žiadnym spôsobom nepreukázal, že by žalovaného vyzval na zaplatenie uplatnených úrokov z omeškania svojou faktúrou.

13. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/33/2018-803 z 25. októbra 2018 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 36Cb/81/2008-755 zo dňa 1. decembra 2017 a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že žalobcom tvrdené odvolacie dôvody nie sú dané. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalobcu poukázal, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal aj zo zákona č. IV/2006 o Hospodárskych spoločnostiach a správne dospel k záveru, že žiadne špeciálne ustanovenia tohto zákona nevylučujú platnosť ust. § 220 ods. 2 maďarského Občianskeho zákonníka (neúčinnosť obmedzenia kompetencii zamestnancov a spoločníkov voči tretím osobám). Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie riadne odôvodnil aj stanoviská k Dohode o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 16122007 zo 16.12.2007, ako aj existenciu jednotlivých pohľadávok a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a považoval za nadbytočné ich znovu opakovať. Odvolací súd konštatoval, že žalobca v tomto konaní sa snažil spochybníť skutočnosti, ktoré pred sporom boli nepochybné a tým privediť pre seba priaznivejšie rozhodnutie.

15. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

16. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolateľ tvrdí, že v konaní došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že súd prvej inštancie pripustil jednostranným právnym úkonom žalovaného započítanie jeho pohľadávky proti žalobne uplatnenému plneniu v sume 7.262,78 eura bez jeho posúdenia s Maďarským hmotným právom pre rozpor s dobrými mravmi. Dôvodil tým, že kým súd prvej inštancie svoje v poradí prvé rozhodnutie založil na skutočnosti, že dôvodom zániku záväzku žalovaného zaplatiť žalobcovi kúpnu cenu bola dohoda o vzájomnom započítaní zo dňa 16. 12. 2007, druhé rozhodnutie bolo odôvodnené jednostranným úkonom žalovaného v rámci procesnej obrany. Ďalej podľa dovolateľa sa odvolací súd vôbec nevyjadril ku skutočnostiam, ktoré mali byť predmetom dokazovania v zmysle zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obdo/66/2013-588 zo dňa 30. septembra 2014, nakoľko sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Mal za to, že v zmysle zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní posúdiť platnosť Dohody o vzájomnom započítaní zo dňa 16.12.2007 s prihliadnutím na existenciu špeciálneho zákona 4/2006 o Hospodárskych spoločnostiach, ktorý je vo vzťahu k Maďarskému OZ - lex specialis, na ktorý súd prvej inštancie neprihliadol, ako aj vysporiadať sa s tvrdením žalobcu, že žalovaný nešpecifikoval, ktorá

časť pohľadávky, resp. jej časť podľa neho zanikla. Nakoľko súd prvej inštancie takýto návrh na dokazovanie, čo aj len v rozsahu výsluchu štatutárneho orgánu žalobcu zamietol a odvolací súd si v celom rozsahu osvojil odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia bez toho, aby sa k uvedenému vyjadril, postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca tiež v dovolaní namietol, že súdy sa nevysporiadali s jeho námietkou, že v predmetnej veci mal byť odpor zo dňa 10.12.2007 podaný žalovaným proti platobnému rozkazu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 13Rob/52/22007 zo dňa 29.11.2007 odmietnutý (nebol náležite odôvodnený), čím žalovaný získal výhodu pokračovania v súdnom konaní. Žalobca ďalej namietol, že tým, že sa súd prvej inštancie venoval len obrane žalovaného spočívajúcej v dohode o vzájomnom započítaní pohľadávok, avšak následne vec rozhodol na základe akceptovania jednostranného započítacieho prejavu žalovaného vzneseného počas konania, bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie pre žalobcu prekvapivé. Súdy sa pritom nevysporiadali s námietkami žalobcu, že niektoré z faktúr, ktoré boli predmetom započítania, žalovanému vrátil na opravu (fa. č. 332507 a 440507) pre ich nedôvodnosť a nezaoberali sa posúdením pohľadávok žalovaného, ktoré započítaval oproti predmetu žaloby z hmotnoprávneho hľadiska.

17. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že aplikácia ustanovenia zákona IV/1956 Maďarského Občianskeho zákonníka, priznanie účinku procesnej obrany, podľa ktorej došlo k zániku záväzku žalovaného zaplatiť kúpnu cenu žalobcovi, je v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že nemá vedomosť o aplikácii uvedeného ustanovenia s dobrými mravmi v zákone IV/1956 súdmi SR. Uvedené zdôvodnil poukazom na to, že podľa neho súd prvej inštancie nesprávne pripustil jednostranným úkonom žalovaného započítanie jeho pohľadávky proti žalobne uplatnenému plneniu v sume 7.262,78 eur bez jeho posúdenia súladu s Maďarským hmotným právom pre rozpore s dobrými mravmi. V texte dovolania tiež namietol, že súdy si nesprávne vyložili ustanovenia zák. č. IV/2006 vo vzťahu ku kompetenciám generálneho riaditeľa konať za spoločnosť (§ 21 ods. 4, § 22 ods. 2 písm. a/ a § 247)

18. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie.

19. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že podľa neho dovolateľ dostatočne nevymedzil prípustnosť dovolania ani z jedného ním uplatneného dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a preto navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalobcu zamietol. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že nebolo vykonané dokazovanie potrebné pre rozhodnutie veci, ani že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

21. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

22. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa § 421 ods.1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

25. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

26. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

27. Žalobca uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietol, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí tými istými nedostatkami ako vytýkal nedostatky v odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie. K naplneniu tejto vady podľa dovolateľa došlo (okrem iného) postupom prvostupňového súdu, že súd prvej inštancie pripustil jednostranným právnym úkonom žalovaného započítanie jeho pohľadávky proti žalobne uplatnenému plneniu v sume 7.262,78 eur bez posúdenia započítavanej pohľadávky v súlade s Maďarským hmotným právom (jej existenciu, splatnosť), ako aj bez posúdenia, či započítanie tu nie je podľa Maďarského hmotného práva v rozpore s dobrými mravmi a z dôvodu, že odvolací súd sa podľa jeho názoru vôbec nevyjadril ku skutočnostiam, ktoré mali byť predmetom dokazovania v zmysle zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obdo/66/2013-588 zo dňa 30. septembra 2014, nakoľko sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. V súvislosti s tým taktiež namieta zamietnutie vykonania dokazovania skutočností špecifikovaných v zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obdo/66/2013-588 zo dňa 30. septembra 2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/218/2014-600 zo dňa 31. júla 2015; návrhu na vykonanie ďalšieho dokazovania (výsluchom žalobcu a znaleckého dokazovania ohľadom pravosti podpisu na Dohode o zápočte zo dňa 16.12.2007) a nesprávne právne posúdenie. Taktiež namietol nesprávny procesný postup súdu odvolacieho, keď nereagoval na jeho námietku, že odpor podaný žalovaným mal byť odmietnutý.

28. S poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd konštatuje, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

29. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu namieta, že odvolací súd a/ svoje rozhodnutie nepresvedčivo a arbitrárne odôvodnil, b/ nesprávne hodnotil zistený skutkový stav a c/ nesprávne právne posúdil.

30. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu

nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporne aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

31. Pokiaľ žalobca v dovolaní namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd pripomína, že dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 pod č. R 2/2016 podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť“ rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021 z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite stanoviska R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého: „z ústavnoprávneho hľadiska, ako aj z hľadiska relevantnej judikatúry EŠLP ťažko bez ďalšieho prijať názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho stanovisku R 2/2016, pretože k podstatnej zmene v právnej úprave prípustnosti dovolania po 1. júli 2016 nesporne došlo, pričom nemožno odhliadnuť od skutočnosti, že rovnakú, ale ani obdobnú úpravu, ktorá bola obsiahnutá v § 241 ods. 2 písm. b/ OSP (tzv. iná vada), Civilný sporový poriadok vo vzťahu k dovolaniu, resp. jeho odôvodneniu už výslovne ani neobsahuje. Aktuálnosť stanoviska po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je preto potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil.“ K tomu pozri tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020.

32. Dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13.11.2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorého právna veta znie: „Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku“. V bode 35 odôvodnenia predmetného nálezu ÚS SR konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“)“.

33. S poukazom na vyššie uvedené (body 28. - 32.) dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje znaky nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nakoľko neobsahuje zásadné vysvetlenie - zdôvodnenie k niektorým podstatným námietkam žalobcu uvedených v odvolaní.

34. Dovolací súd poukazuje na ust. § 387 ods. 3 CSP, podľa ktorého odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie (táto povinnosť však neznamená povinnosť súdu stotožniť sa so stanoviskom strany alebo jej právnymi názormi, je však potrebné so stanoviskami strán sporu prednesenými ku skutočnostiam, ktoré sú pre rozhodnutie sporu podstatné, argumentačne sa vysporiadať). Odvolací súd sa musí taktiež v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami a námietkami uvedenými v odvolaní.

35. V danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje presvedčivú odpoveď k relevantnej námietke žalobcu týkajúcej sa toho, že sa vôbec nevyjadril ku skutočnostiam, ktoré mali byť predmetom dokazovania v zmysle zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obdo/66/2013-588 zo dňa 30. septembra 2014. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu konkrétne bodu 60. vyplýva len stručné konštatovanie o správnosti postupu súdu prvej inštancie, že „súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal aj zo zákona č. IV/2006 o Hospodárskych spoločnostiach a správne dospel k záveru, že žiadne špeciálne ustanovenia tohto zákona nevyklúčujú platnosť ust. § 220 ods. 2 maďarského Občianskeho zákonníka (neúčinnosť obmedzenia kompetencii zamestnancov a spoločníkov voči tretím osobám)?, a v ďalšom bode 61. jeho odôvodnenia konštatuje, že „súd prvej inštancie riadne odôvodnil aj stanoviská k Dohode o vzájomnom započítavaní pohľadávok č. 16122007 zo 16.12.2007 ako aj existenciu jednotlivých pohľadávok a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a považuje za nadbytočné ich znovu opakovať?, a v ďalšom texte odôvodnenia sa už doplnením dôvodov a ani odvolacím dôvodom nevenuje. Odvolací súd aj v tzv. skrátenom rozhodnutí (kde sa stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie) musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia môže doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd de facto ku konštatovanej správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nedoplnil na zdôraznenie správnosti žiadne dôvody (tieto uviesť nemusel, ale mohol), avšak, čo je významné, neuviedol, žiadne konkrétne dôvody k odvolacím námietkam žalobcu týkajúcich sa skutočností, ktoré mali byť predmetom dokazovania v zmysle zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obdo/66/2013-588 zo dňa 30. septembra 2014. Rovnako sa nevyjadril k odvolacej námietke týkajúcej sa (ne)odmietnutia odporu žalovaného. Dovolací súd ďalej konštatuje, že odvolací súd sa nevyjadril ani k odvolacej námietke, na základe ktorej žalobca poukázal na to, že žalovanému vrátil na opravu dve faktúry (ktoré boli predmetom dohody o započítaní) ako nedôvodne vystavené, taktiež, že sa dostatočne nezaoberal posúdením hmotnoprávnej prípustnosti pohľadávok žalovaného uplatnených vo vzájomnej žalobe na jednostranné započítanie v zmysle maďarského hmotného práva, ako aj s námietkou, že rozhodnutie o zamietnutí žaloby na základe jednostranného započítacieho prejavu žalovaného v priebehu súdneho konania bolo pre žalobcu podľa jeho odvolacej námietky rozhodnutím prekvapivým, keď žalovaný počas celého súdneho konania tvrdil, že pohľadávka žalobcu zanikla v dôsledku uzavretia Dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok (aj v záverečnej reči sa odvoláva len na uvedenú dohodu č. 16122007 zo dňa 16.12.2007 - čl. 750) k čomu sa aj viedlo dokazovanie pred súdom prvej inštancie. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri akceptovaní kompenzačnej námietky musí byť súdom zistený a konštatovaný skutkový i právny záver o existencii pohľadávok uplatnených žalovaným proti pohľadávke žalobcu na započítanie a o ich spôsobilosti na jednostranné započítanie. Takéto závery v rozhodnutí odvolacieho súdu, a to i v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie v odôvodnení chýbajú. Pravdou však je, že súd prvej inštancie čiastočne posudzoval možnosť jednostranného započítania podľa § 296 ods. 1,2 Maďarského Občianskeho zákonníka (s čím sa odvolací súd stotožnil), avšak neposúdil spôsobilosť pohľadávky žalovaného na započítanie aj podľa § 297 ods. 1 - 4 Maďarského Občianskeho zákonníka. V tomto smere je odôvodnenie prípustnosti započítania a posúdenia spôsobilosti pohľadávok žalovaného na započítanie neúplné. Jeho doplnenie v tomto smere nevykonal ani odvolací súd.

36. K odvolacej námietke ohľadne nevykonania navrhnutých dôkazov (výsluch štatutárneho orgánu žalobcu, znaleckého dokazovania ohľadom pravosti podpisu na Dohode o zápočte zo dňa 16.12.2007), odvolací súd neposkytol taktiež žiadnu odpoveď, či vyjadrenie na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, len v bode 55. odôvodnenia svojho rozhodnutia vysvetľoval vo všeobecnosti, čo sa rozumie pod žalobcom namietaným odvolacím dôvodom. Súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhované dôkazy, avšak vo svojom rozhodnutí musí odôvodniť, ktoré dôkazy vykonal, a ktoré nie a prečo ich vykonanie nepovažoval za potrebné alebo prečo ich vykonať nemohol.

37. Dovolací súd však uplatnenú dovolaciu námietku spočívajúcu v tom, že súd prvej inštancie pripustil jednostranným právnym úkonom žalovaného započítanie jeho pohľadávky proti žalobne uplatnenému plneniu v sume 7.262,78 eura bez jeho posúdenia s Maďarským hmotným právom pre rozpor s dobrými

mravmi, považuje pre dovolacie konanie za irelevantnú, nakoľko z priebehu súdneho konania pred súdom prvej inštancie a ani v rámci odvolacieho konania žalobca uvedené v spojitosti s dobrými mravmi nenamieta. Uvedenú námietku vzniesol prvýkrát až v podanom dovolaní.

38. Čo však dovolací súd považuje za významné, že odvolací súd, pokiaľ akceptoval jednostranné započítanie, nedal odpoveď na otázku, či je toto jednostranné započítanie hmotnoprávne prípustné (stanovisko k uvedenému nedal dostatočnom rozsahu ani súd prvej inštancie), pričom na predmetný vzťah si strany dohodli aplikáciu Maďarského právneho poriadku. Súdny teda mali dať jednoznačnú odpoveď, či došlo/nedošlo k započítaniu na základe Dohody o zápočte (z hľadiska dohodnutého hmotného práva) a následne, ak by dospeli k záveru, že k dohode o zápočte platne nedošlo (teda, že k zániku pohľadávky započítaním nedošlo na základe skoršieho právneho úkonu ako bol vykonaný v priebehu súdneho konania jednostranný započítací prejav), či je prípustný podľa dohodnutého hmotného práva jednostranný úkon na započítanie, a to konkrétnych pohľadávok žalovaného (ktorých čiastočnú špecifikáciu súd prvého stupňa uvádza v bode 33. odôvodnenia jeho rozsudku), ktorý žalovaný procesne uskutočnil podaním zo dňa 16.1.2009 podľa § 98 OSP (teraz § 147 ods. 2 CSP). Vo všeobecnosti totiž platí, že po vznesení kompenzačnej námietky podľa § 147 ods. 2 CSP (predtým § 98 OSP) musí súd vyhodnotiť, či je započítanie hmotnoprávne prípustné. Uvedené posúdenie však nezakladá prekážku veci rozhodnutej (res iudicata), preto nebráni tomu, aby iný súd v samostatnom konaní o danej pohľadávke viedol súdne konanie a meritórne rozhodol, či táto pohľadávka existuje alebo zanikla v dôsledku započítania proti inej pohľadávke. Takéto zdôvodnenie v napadnutom rozhodnutí (i v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) absentuje. V tejto súvislosti pozornosti dovolacieho súdu neuniklo, že žalovaný si v konaní na započítanie uplatnil významne viac ako si uplatnil žalobca v žalobe (je teda na mieste aj otázka posúdenia tohto úkonu podľa § 98 O.s.p., teraz podľa § 147 ods. 2 CSP ako vzájomnej žaloby). Prekvapivosť postupu súdu u žalobcu potom môže prameniť, okrem zamerania dokazovania v súdnom konaní pred súdom prvej inštancie (ťažiskovo zamerané len na (ne)platnosť Dohody o zápočte), aj z toho, že prejav, ktorý žalovaný jednostranne urobil v tomto súdnom konaní podaním zo dňa 16.1.2009 - na čl. 75, nebol posúdený ako vzájomná žaloba, hoci sa v ňom uplatnilo na započítanie viac ako žalobca požaduje v žalobe. Uvedené namietať žalobca aj v podanom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie, avšak odvolací súd sa touto námietkou nezaoberal. V tomto podaní na čl. 75 žalovaný uplatnil ako kompenzačnú námietku pohľadávky voči žalobcovi vo výške celkom 137.219,80 eur (sumu 81.874,-eur ako vyrovnanie za hrubé porušenie zmluvy o obchodnom zastúpení, sumu 25.000,- eur zmluvná pokuta podľa čl. II bod 4 zmluvy o obchodnom zastúpení, sumu 3.000,- eur - ušlý zisk na provízii - fa. č. 44057, sumu 9.225,- eur z fa. č. 223607 splatnej 30.9.2007 za vykonanú prepravu, sumu 3.130,- eur z fa. č. 223107 splatnej 31.8.2007 za vykonanú prepravu, sumu 4.672,51 eur z fa. č. 333207 splatnej 15.11.2007- provízia, sumu 3.424,76 eur z fa. č. 332707 splatnej 15.10.2007 - provízia, sumu 5.752,81 eur z fa. č. 332507 splatnej 15.9.2007 - provízia a sumu 1.120,72 eur ako vyčíslený úrok z omeškania za oneskorenú úhradu fa. č. 220206, č. 220606, č. 221006, č. 221506, č. 221806, č. 222606, č. 223006, č. 223506, č. 224106, č. 224706, č. 225206, č. 440306, č. 440806, č. 330106, č. 330606, č. 330806, č. 331106, č. 331506, č. 331906, č. 332206, č. 332506, č. 332606, č. 332706, č. 333106, č. 333206, č. 334006, č. 334406, č. 220207, č. 220807, č. 221307, č. 221707, č. 222207, č. 222507, č. 223107, č. 440207, č. 330307, č. 330607, č. 330807, č. 33107, č. 331407, č. 331607, č. 332007, č. 332207, č. 332507). Podaním zo dňa 23.3.2011 zbral žalovaný svoju kompenzačnú námietku (vzájomnú žalobu) v časti o zaplatenie / započítanie 81.874,- eur späť a vo zvyšku na vzájomnej žalobe zotrval. Tým znížil vzájomnú žalobu na sumu 55.345,80 eur. Podaním zo dňa 15.5.2012 uplatnil na započítanie aj ďalšiu pohľadávku, a to z fa. č. 3302611, splatnej 2.12.2011 vo výške 7.704,36 eur a naďalej zotrval na dovtedajších podaniach. Tým sa zvýšila výška pohľadávok uplatnených vo vzájomnej žalobe na sumu 63.050,16 eur. V zmysle § 147 ods. 2 CSP (pred 1.7.2016 - § 98 OSP) prejav žalovaného, ktorým si proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, sa považuje za vzájomnú žalobu, ak žalovaný žiada, aby mu bolo prisúdené viac, než čo si uplatnil žalobca. Ak by si žalovaný uplatnil menej alebo rovnako, ako si uplatnil žalobca, takýto prejav súd posudzuje len ako prostriedok procesnej obrany žalovaného. Posúdenie prejavu žalovaného má význam pre ďalší procesný postup súdu. Posúdenie námietky, ktorá sa považuje len za procesnú obranu proti žalobe, súd rieši ako prejudiciálnu otázku a zaoberá sa ňou len v odôvodnení rozsudku. Ak by však samotný nárok žalobcu súd považoval za nedôvodný, takouto námietkou sa ani nezaobera. Ak sa započítacia

(kompenzačná) námietka žalovaného považuje v súlade s § 147 ods. 2 CSP za vzájomnú žalobu, súd je povinný o tejto vzájomnej žalobe v zásade rozhodnúť vo výroku rozsudku. Následne súd v rozhodnutí bez bližšieho vysvetlenia a konkrétneho úkonu žalovaného zobral do úvahy započítací prejav žalovaného len v rozsahu pohľadávok vyúčtovaných vo fa. č. 223607 vo výške 9.225,- eur, splatnej 30.9.2007 a fa. č. 2231107 vo výške 3.130,- eur, splatnej 31.8.2007. Zo zvyškom uplatneného nároku sa nezaoberal. Vo vzťahu k posúdeniu podania žalovaného zo dňa 16.1.2009 v spojení s podaním zo dňa 23.3.2011 a podaním zo dňa 15.5.2012 pôsobí postup oboch súdov podľa dovolacieho súdu zmätočne. Stranám sporu musí byť zrejmé o akom rozsahu práv a povinností súd koná, prečo a s akým výsledkom, ktorého odôvodnenie musí byť pre strany sporu zrozumiteľné, logické, vysvetlené vo vzájomných súvislostiach a vychádzajúce z nesporných, či v konaní preukázaných, zistených skutkových okolností a tvrdení strán sporu. Navyiac, Najvyšší súd Slovenskej republiky, okrem iných vytknutých pochybení, už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení vytkol konajúcim súdom, že bez vyhodnotenia zostali už v predchádzajúcich súdnych rozhodnutiach námietky žalobcu týkajúce sa oprávnenosti pohľadávok žalovaného uplatnených na započítanie, aj námietky procesného postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení dôkazu súkromnoprávnou listinou, ako aj ďalšie námietky hmotnoprávneho a procesnoprávneho charakteru vznesené v odvolaní žalobcu, ktoré odvolací súd nevyhodnotil (napr. absencia originálnych podpisov na dohode o započítaní), príp. ich vyhodnotil ako právne bezvýznamné, avšak túto bezvýznamnosť nevysvetlil. Rovnako i v tomto novom rozhodnutí dovolacieho súdu je možné konštatovať uvedené pochybenie odvolacieho i prvostupňového súdu, keďže sa po zrušení predchádzajúcich rozhodnutí dôsledne neriadili všetkými pokynmi súdu najvyššej inštancie.

39. Dovolací súd dal za pravdu dovolateľovi a konštatuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu odvolacieho súdu, nakoľko sa nevysporiadal so všetkými jeho relevantnými argumentmi a námietkami (uvedené najmä v bodoch 35. - 38. tohto rozhodnutia dovolacieho súdu).

40. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd v odôvodnení jeho rozhodnutia nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva žalobcu na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie jeho rozhodnutia nemožno považovať za uspokojujúce a za zmätočný považuje i postup súdov vo vzťahu k podaniu žalovaného na čl. 75. Postupom odvolacieho súdu teda došlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Dovolací súd preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP), v ktorom sa vysporiada s vytýkanými vadami, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

41. K dovolacej námietke týkajúcej sa (ne) správnosti právneho posúdenia ohľadne aplikácie ustanovenia zákona IV/1956 Maďarského Občianskeho zákonníka (i vo vzťahu ku kompetenciám generálneho riaditeľa konať za spoločnosť), priznanie účinku procesnej obrany, podľa ktorej došlo k zániku záväzku žalovaného zaplatiť kúpnu cenu žalobcovi dožadujúc sa posúdenia predmetného z hľadiska dobrých mravov, dovolací súd konečné stanovisko nemôže zaujať, pretože takéto právne posúdenie v odvolacom rozhodnutí, ako už bolo uvedené, absentuje a rozhodnutie súdu na ňom v konečnom dôsledku založené nebolo (naviac žalobca uvedenú námietku rozporu s dobrými mravmi vzniesol až v podanom dovolaní). Či súdy uvedený právny predpis Maďarského právneho poriadku a pravidlá správne vyložili a aplikovali je otázka (ne)správnosti právneho posúdenia veci, ktorá môže byť predmetom prieskumu dovolacím súdom podľa § 421 a nasl. CSP, avšak predpokladom je, že právne posúdenie uvedenej spornej právnej otázky napadnuté rozhodnutie obsahuje a bolo na ňom toto rozhodnutie založené. Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Dovolateľ tento dovolací dôvod uviedol, pričom ho špecifikoval tak, ako je uvedené v bode 17. tohto odôvodnenia.

42. Aj napriek tomu však, že dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu pre vadu zmätočnosti, keďže zistil naplnenie dôvodu uvedeného v § 420 písm. f/ CSP, uvádza obiter dictum k namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu niekoľko poznámok: Hmotnoprávne posúdenie prípustnosti započítacích prejavov je potrebné v danom prípade vykonať podľa zmluvne dohodnutého hmotného práva, a to Maďarského právneho poriadku. V predmetnej veci súdy skonštatovali, že pri rozhodovaní

vychádzali aj zo zákona č. IV/2006 o Hospodárskych/obchodných spoločnostiach (pozn. v spise je dvojité preklad na čl. 518 a na čl. 631), a že žiadne špeciálne ustanovenia tohto zákona nevyklučujú platnosť ust. § 220 ods. 2 Maďarského Občianskeho zákonníka (neúčinnosť obmedzenia kompetencii zamestnancov a spoločníkov voči tretím osobám). Podľa dovolacieho súdu zákon o hospodárskych/obchodných spoločnostiach č. IV/2006 je špeciálnou právnou normou, v ktorej sú upravené, okrem iného aj spôsoby konania za spoločnosť (kapitola 2. Zákona o obchodných spoločnostiach). Táto úprava je lex specialis a ako špeciálna úprava má prednosť pred úpravou všeobecnou v Maďarskom Občianskom zákonníku, teda ak neurčuje inak, treba ju aplikovať s prihliadnutím a v súlade s Maďarským Občianskym zákonníkom (viď § 1 ods. 1 Maďarského občianskeho zákonníka). Ak by zákonom dané kompetencie osôb konajúcich za spoločnosť vyplývajúce zo špeciálnej právnej normy (zo zákona č. IV/2006 o hospodárskych spoločnostiach) boli v skutočnosti obmedzené, podľa ust. § 220 ods. 2 Maďarského Občianskeho zákonníka by voči tretej osobe bolo toto obmedzenie neúčinné, ibaže o obmedzení mohla vedieť alebo vedela. Obdobnú úpravu však obsahuje aj zákon č. IV/2006 o hospodárskych/obchodných spoločnostiach Maďarskej republiky v § 29 ods. 1. pre Otázkou podstatnou posúdenie konania osôb podpisujúcich uvedené dohody je, či ich oprávnenie konať v mene spoločnosti vyplýva zo zákona alebo k nemu potrebovali osobitné splnomocnenie od osoby oprávnenej v zmysle zákona konať za spoločnosť (§§ 21, 22, 247 zák. č. IV/2006 Maďarského zákona o hospodárskych/obchodných spoločnostiach). Súd prvej inštancie tiež aplikoval ust. § 301A ods. 2, 3 Maďarského občianskeho zákonníka na posúdenie oprávnenosti úrokov z omeškania uplatneného žalobcom a vyvodil, že by malo jeho uplatneniu na súde predchádzať zaslanie faktúry žalovanému, či výzvy na zaplatenie úrokov z omeškania, čo sa v danom prípade nezistilo. Z ust. § 301A ods. 3 Maďarského občianskeho zákonníka, však takáto podmienka pre uplatnenie úroku z omeškania podľa dovolacieho súdu nevyplýva, pretože splatnosť úrokov z omeškania je viazaná na uplynutie 30 dní od doručenia faktúry (za plnenie) alebo od poskytnutia plnenia (ak fakturácia bola pred poskytnutím plnenia alebo v prípade, že nie je možné určiť čas doručenia faktúry). Nesprávne posúdenie nároku na úrok z omeškania namieta žalobca aj v podanom odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie, pričom odvolací súd sa touto námietkou nezaoberal.

43. Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (ktoré zakladá prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania), dovolací súd sa ďalej nezaoberal prípustnosťou dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navyše žalobcom namietať nesprávne posúdenie v spojitosti s dobrými mravmi nebolo ním uplatnené v priebehu základného konania, z čoho plynie skutočnosť, že dovolací súd nemá ako preskúmať namietať nesprávne posúdenie, nakoľko sa ním súdy nezaoberali (keďže to nebolo stranami sporu namietať) a ako už bolo uvedené prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

44. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.